

IFAC – Међународна федерација рачуновођа и уређење рачуноводствене професије на глобалном нивоу

ЧЛАНСКА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ САВЕЗА РР СРБИЈЕ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ МЕЂУНАРОДНЕ ПРОФЕСИОНАЛНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ РЕГУЛАТИВЕ

Међународна федерација рачуновођа (IFAC) је у марту 2004. године објавила Изјаву о чланским правима и обавезама професионалних асоцијација, њених чланице. У складу са Повељом IFAC-а све професионалне рачуновође чланови националних асоцијација чланица су у обавези да испуне захеве у погледу следећих чланских обавеза и то:

1. КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА

У циљу заштите јавног интереса, неопходно је да све професионалне услуге које пружају професионалне рачуновође буду предмет програма контроле квалитета. Предвиђено је вршење контроле квалитета на три нивоа: на нивоу делатности, на нивоу фирме и на нивоу асоцијације чланице. Одбор IFAC-а, путем Ставова о чланским обавезама, утврђује да асоцијације чланице својим програмом контроле квалитета рада и услуга професионалних рачуновођа осмисле и реализују обавезе контроле квалитета рада својих чланове-професионалних рачуновођа, који се заснива на испуњењу захтева садржаних у IFAC-овом Етичком Кодеку за професионалне рачуновође и Међународном стандарду контроле квалитета (ISQC).

У случају недостатака и неиспуњења контроле квалитета рада асоцијација – чланица IFAC-а треба да захтева од својих чланова да на подесан начин коригују своје активности. Уколико чланови и након ових препорука не испуњавају професионалне стандарде, права и регулативе асоцијације, чланица треба да предузме одговарајуће дисциплинске активности⁴.

2. МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ ЕДУКАЦИЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНИХ РАЧУНОВОЂА

У складу мисијом IFAC-а, асоцијације чланице имају право и обавезу да раде на спровођењу и имплементацији свих међународних стандарда едукације и усавршавања професионалних рачуновођа и да националне стандарде и програме едукације и усавршавања професионалних рачуновођа и специјализација⁵ усагласе са одредбама Међународних стандарда едукације IES 1-8.

⁴ Правилник о дисциплинској одговорности чланова објављен у Гласу рачуновођа бр. 27. страна 166. донео је Извршни одбор на седници одржаној 28.1.2016.

⁵ Националним рачуноводствено-образовним стандардом уређено је стицање професионално-стручних звања и специјализација

3. МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ РЕВИЗИЈЕ

Асоцијације чланице имају обавезу да ажурно преводе и објављују Међународне стандарде за ревизију. Такође, чланице треба да раде на доследној примени и поштовању Међународних стандарда ревизије. У оквиру ове чланске обавезе захтева се и адекватна обука и усавршавање професионалних рачуновођа у области ревизије.

4. ЕТИЧКИ КОДЕКС ЗА ПРОФЕСИОНАЛНЕ РАЧУНОВОЂЕ

Асоцијације чланице морају да раде на усвајању и примени IFAC-овог Етичког Кодекса за професионалне рачуновође. У оквиру ових активности чланица IFAC-а је у обавези да редовно ажурира и објављује преводе Етичког кодекса за професионалне рачуновође и учини га доступним свим својим члановима.

IFAC-ов Етички Кодекс за професионалне рачуновође утврђује минимум стандарда понашања и фундаменталне принципе рада које треба да поштују професионалне рачуновође. Ниједној чланици нити њиховим члановима професионалним рачуновођама није дозвољено да примењују мање строге стандарде него што су стандарди дефинисани IFAC-овим Етичким Кодексом.

Асоцијације чланице требају да установе систем и процедуре истраживања и случајева кршења Етичког кодекса и да предузму одговарајуће дисциплинске активности⁶ у таквим случајевима.

5. МЕЂУНАРОДНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ ЗА ЈАВНИ СЕКТОР

Асоцијације чланице имају право и обавезу да ажурно преводе и објављују Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор и раде на њиховој имплементацији. Такође асоцијације чланице треба да раде на примени и поштовању Међународних стандарда ревизије. У оквиру ове чланске обавезе захтева се од чланица и адекватна обука, специјализација и усавршавање професионалних рачуновођа-чланова који раде у јавном сектору⁷.

6. ИСТРАЖИВАЊЕ И ДИСЦИПЛИНОВАЊЕ

Асоцијације чланице морају да примене систем и процедуре истраживање и примене дисциплинских поступака у вези случајева кршења професионалних и етичких стандарда од стране појединачних чланова – професионалних рачуновођа. Нарочито је важно да се овим процедурама предвиди могућност губљења права бављења струком и пружања професионалних услуга а у посебним случајевима и искључивање из чланства. Постојање оваквог система штити клијенте и друге заинтересоване стране и професија јавно демонстрира заштиту јавног интереса⁸ од стране професионалних асоцијација чланица IFAC-а.

⁶ Етички кодекс за професионалне рачуновође, чланове Савеза РР Србије, објављен је у Гласу рачуновођа бр. 27. јула 2016.

⁷ Параграфом 31.43 и 31.44 овог стандарда уведен је програм специјализације професионалних рачуновођа у јавном сектору

⁸ Дисциплинске мере, укључујући и искључење из чланства, предвиђене су чл. 18 Правилника (Глас рачуновођа бр. 27, стр. 168)

7. МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА

Асоцијације чланице требају да подрже рад Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) тако што ће ажурно преводити и објављивати унификована издања - Међународне стандарде финансијског извештавања. Такође чланице треба да раде на примени и поштовању Међународне стандарде финансијског извештавања. У оквиру ове чланске обавезе захтева се и адекватна обука и континуирано усавршавање професионалних рачуновођа⁹ у области финансијског извештавања у складу са правилима Међународне федерације рачуновођа у функцији имплементације Међународних стандарда финансијског извештавања. У надлежности је професионалних асоцијација - чланица да организују ефикасан надзор над применом МСФИ, прегледањем финансијских извештаја, које састављају професионалне рачуновође, у мери у којој су те активности укључене у оквир програма професионалне контроле квалитета који је устављен Ставом 1 – Контрола квалитета.

Поред опште примене Ставова о чланским обавезама, испуњеност захтева дефинисаних чланским обавезама се разматра приликом оцењивање усклађености асоцијација чланица са међународном професионалном регулативом и праксом. Испуњење наведених чланских обавеза је услов за међународно признавање квалификација професионалних рачуновођа чланова националне професионалне асоцијације¹⁰. Свако одступање асоцијација чланица мора да се оправда и да да задовољавајуће образложење зашто се одступило од остварења обавеза, што може довести до суспензије или, чак, избацивање из чланства IFAC-а.

⁹) Правилник о континуираној едукацији објављен је у Гласу рачуновођа и чини саставни део именика чланова-професионалних рачуновођа.

¹⁰) Своја чланска права и обавезе члана IFAC-а, Савез успешно остварује, што се потврђује признавањем професионално-стручних звања Савеза широм света.